

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	11 ธ.ค. 2557	45	16140	3

ผะผาย คำบอกคนล้านนาผะผายการโปรยน้ำมนต์

มันต้องทำอะไร? มันจืดมันง เป็นนักหนา
มาวันนี้จึงขอนำเอาคำปะเก่า คำโบราณ
โบราณ ที่ละอ่อนสมัยใหม่ไม่เคยได้ยินหรือคุ้นหูมา
เล่าก็คือคำว่า "ผะผาย"นี่แหละครับ

คำว่า ผะผาย คือการนำเอาน้ำ หรือสิ่ง
ของเด็กๆไปโปรยปราย ให้กระจายไปตกหรือไปติด
ในสิ่งที่ต้องการ เช่น การนำน้ำพระพุทธรณ์ไปโปรย

การผะผายเป็นการประพรมน้ำพระ
พุทธรณ์ หรือประพรมน้ำมนต์
ของผู้ใหญ่ หรือบางครั้ง
คนได้น้ำมนต์ หรือน้ำที่เชื่อว่าเป็นน้ำ
ศักดิ์สิทธิ์ก็จะนำไปผะผาย ประพรม
อาคารสถานที่ บ้านเรือนต้นไม้แล้ว
แต่จะทำให้เกิดสิริมงคล

มีคนเฒ่าบอกให้ลูก
หลานนำน้ำมนต์ไปผะผาย ในบ้าน
เรือนเพื่อเป็นสิริมงคล แต่ลูกหลาน
บางคนยังงงไม่ทราบว่าคำที่ว่า
"ผะผาย" ที่ผู้ใหญ่บอกให้กระทำ

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00268

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	11 ธ.ค. 2557	45	16140	3

ปรายในบ้านเพื่อไล่เสนียดจัญไร เป็นต้น

การผะผายหรือจะทำให้สิ่งนั้นๆกระเด็น
เป็นผอยละองต้องใช้ใบไม้ หรือสิ่งที่เป็นผุยผอย
เช่น ใบไม้ หญ้าคา เป็นต้น

ใบไม้หรือหญ้าคาที่ทำเป็นผุยผอย นั้น
นิยมเอาใบไม้ที่เป็นมงคล เชื่อว่าจะทำให้น้ำพระ
พุทธรนต์หรือน้ำมันต์มีความขลังศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น
เช่นใบไม้มะยม เชื่อว่าจะทำให้คนนิยม ใบหนาด
เชื่อว่าจะไล่ผี ทำให้พวกผีปีศาจกลัว

นอกจากการผะผายน้ำพระพุทธรนต์
แล้ว น้ำมันต์จากผู้ใหญ่ หรือน้ำมันต์จากพ่อหมอ
แม่หมอที่เสกเป่าให้คนไข้ก็สามารถนำมาผะผาย
ให้ได้เช่นกัน สรุปว่าผะผายคือโปรยปรายนั่น
แหละเนื้อหุ้เขา

ภาพ การผะผายน้ำมันต์แก่ลูกศิษย์
แหล่งเรียนรู้พระธาตุล้านนา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แม่
ริม จ.เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...